

saa meget mindre kunne frafalde dette Krav, som vi jo i Fællesudvalget i sin Tid vare enige saa vel fra Højres som fra Venstres Side om en Sum af 35,000 Kr. til Støtte for disse private Skoler. Man var ganske vist uenig om Formen derfor, men det havde man vel nok fundet ud af. Man var enig om Summen og om det Princip, at Staten ved denne Lov ogsaa burde støtte det private Skolevæsen paa Landet. Men Hovedsagen bliver jo det Punkt, som er berørt af de to foregaaende Talere, nemlig Spørgsmaalet om Befolkningens Indflydelse paa Lærerkaldelsen. Der staa vi ved et Punkt, hvor der aldrig burde være rejst Strid, naar denne Lov overhovedet skulde føres igennem. Lige fra Begyndelsen er der kommet Gift ind i Forhandlingen om Skoleloven derved, at man har villet benytte denne Lov til at indskrænke den Ret, som Befolkningen har efter Loven af 1856. Det glæder mig i Dag at høre det ærede Medlem for Ringkøbing (J. C. Christensen) udtale, at det nu — og jeg antager, at næsten alle Lejre her i Tinget ere komne til den Erkendelse — ikke kan gaa an at løse denne Sag paa den Maade, at man gaar uden om dette Punkt. Da Loven oprindelig kom til os, hørte jeg til dem, der beklagede, at man havde optaget dette Stridspunkt paa den. Jeg vilde ønske, at man havde holdt det udenfor. Men under Forhandlingerne viste det sig meget snart, at det, efter at Striden var rejst, ikke kunde hjælpe at holde dette Punkt udenfor. Det kunde kun lidt hjælpe, at man nu lod alt „blive ved det gamle“, fordi man var aldeles uenig om, hvad „det gamle“ var. Naar vi her i Folketinget vilde lade det blive ved det gamle, betød det, at vi vilde lade det blive ved den Indflydelse, som Loven af 1856 har indrømmet. Men naar man fra den modsatte Side talte om at blive ved det gamle, betød det, at man vilde blive ved den Fortolkning, som Regeringen i Tidens Løb havde anvendt, den Fortolkning, som nu i den sidste Tid har faaet et saa stærkt illustrerende Eksempel som det, den sidste ærede Taler fremdrog. Det har maaske været dette Tilfælde, der til sidst har aabnet alles Øjne for, at det var umuligt at komme bort fra den Sag ved at lade alting „blive ved det gamle“. Thi naar en Minister, der efter den højtærede Ministers egen Udtalelse ikke et Øjeblik har tænkt paa at ville indskrænke Befolkningens Ret, alligevel mener, at det, der foregik i Hørsted, var et Overgreb fra Sogneraadets Side, medens der ikke var noget som helst

Overgreb at bebrejde Ministeren, saa viser det kun, at den højtærede Minister, selv om han er besjælet af de velvilligste Følelser, alligevel lever i den Opfattelse, der efterhaanden har uddannet sig i Ministeriet, og som er stik mod Lovens Ord fra 1856. Og vi vilde slet ikke kunne lade denne Sag uafgjort ved Skolelovens Behandling og overlade Spørgsmaalet til Ministerens Afgørelse. Jeg forstaaar paa ingen Maade den højtærede Ministers Redegørelse for Sagen i Hørsted. Jeg kan forstaa, at det var berettiget, at man fra Begyndelsen gjorde opmærksom paa, at de 6 Ansøgere ikke kunde komme i Betragtning, naar de manglede Karakter i Sang og Musik. Men naar Sogneraadet saaledes havde faaet at vide, hvilke af Ansøgerne der ikke kunde komme i Betragtning, saa forekommer det mig, ligesom den sidste ærede Taler, at Sogneraadet var i sin gode Ret, naar det gik ud fra, at mellem de øvrige kunde det vælge frit. Og de Indvendinger, der ere gjorte imod de indstillede, forstaaer jeg ikke. Den højtærede Minister beraaber sig paa Seminarielovens Bestemmelse om, at Ansøgere, naar de skulle ansættes fast, skulle have været i praktisk Virksomhed i Skolen i et Aar. Men der er jo derfor intet til Hinder for, at de, inden de have været i praktisk Virksomhed et Aar, kunne begynde at søge, og der er vel heller intet i Vejen for, at de kunne indstilles en 8—14 Dage, før dette Tidsrum er udløbet. Det, Loven indeholder, er jo kun, at de ikke kunne ansættes, før de have været i praktisk Tjeneste et Aar. Og det gælder, saa vidt jeg forstaaer, om de to af disse Ansøgere, at paa den Tid, da Sagen sidst forelaa for den højtærede Minister, havde de været i Virksomhed i eet Aar. Den højtærede Minister sagde noget om, at hvis Nr. 2 havde været indstillet, saa kunde han nok være kommen i Betragtning. Men han var jo indstillet, da Sagen forelaa for den højtærede Minister, medmindre han allerede den Gang var bleven befordret til et andet Embede, og da maatte han jo have været et Aar i Virksomhed. Det synes jo at vidne om, at han kunde være taget af Ministeren eller Skoledirektionen, og jeg ved ikke, om ikke det samme i Virkeligheden gælder den anden af Ansøgerne. I hvert Fald tror jeg, at det, der her er sket, er meget uheldigt fra den højtærede Ministers eget Synspunkt. Jeg vil ikke forsvare, hvad den unge Seminarist kan have skrevet i sit Brev; det syntes holdt i en kæphøj Tone, som ingen kan billige. Men at den unge Mand har set rigtig, det